

ÇOCUĞUNUZUN OKUL BAŞARISINDA ÖNEMLİSİNİZ !!!

- Profesör diyor ki; " liselerde ne öğretiyorlar, bu öğrenci düşünemiyor bile"
- Lise öğretmeni diyor ki " ne bekleyebilirsiniz, ortaöğretim öğretmeni işini yapmıyor"
- Branş öğretmeni diyor ki " sınıf öğretmeni bu çocuğa hiçbir şey öğretmemiş"
- Sınıf öğretmeni diyor ki " anaokulu öğretmeni çocuğu okula hazırlamamış"
- Anaokulu öğretmeni diyor ki " bu çocuğa ulaşmak çok zor anne babası nasıldır acaba"
- Ve anne diyor ki " beni suçlamayın babasının ailesini gördünüz mü "?

Evet gördüğünüz gibi bireyin başarısızlığında herkes birbirinde suç arıyor ama sonunda yine dönüp dolaşıp aileye geliyoruz.

Aile aile aile... Her alanda olduğu gibi çocuk eğitiminde rol oynayan aile okul ve çevre üçgeninde de her şeyin başı aile, çünkü anne ve baba çocuğun ilk öğretmenleridir. Çocuğun sevmeyi, kendine güvenmeyi, çevresiyle iletişim kurmayı, başarıyı ya da başarısızlığı tattığı ilk yer aile ortamıdır. Bu yüzden de her konuda olduğu gibi çocuğun okula başladığı dönemden itibaren göstereceği başarının temellerin de en büyük pay aile içindeki yaşantılarına bağlıdır.

*Alışkanlıklar ne kadar küçük yaşta öğrenilirse, zamanla o kadar kalıcı hale gelir...
Demek ki alışkanlık insan yaşamının en büyük kılavuzudur*

David HUME

Çocuğu okula başlayan her aile için öğretmenden gelecek her övgü, çocuğun göstereceği her başarı altın değerindedir. Hatta bazı ailelerde bu başarı aile içindeki huzur ve mutluluğun temel kaynaklarındanır.

Tabii ki her anne-baba çocuğunun başarılı bir öğrenci olmasını ister ve bunun içinde elinden geleni yapmaya çalışır.

Başarının ön planda tutulduğu, toplumumuzda başarılı bireyler yetiştirmek için aileye düşen ilk görev aile ortamında çocuğun, sevgiyi yaşamasını, huzuru hissedebilmesini, sorunu olduğunda rahatça paylaşabilmesini sağlamaktır. Yapılan araştırmalar huzurlu ve mutlu bir aile ortamına sahip çocukların okulda daha başarılı olduklarını, mutsuz ve sorunlu çocukların ise huzursuzluk yaşanan aile ortamlarında yetiştiklerini ortaya koymaktadır.

Sağlıklı bir aile ortamında çocuk kendine güven veren, sorunlarıyla yakından ilgilenen, başarısızlığı durumunda nedenlerini araştırarak mantıklı çözümler bulmasına yardım eden bir anne babaya sahiptir.

*Bir memleketin yükselmesi ev ve
aile muhabbetine bağlıdır.
CHARLES DICKENS*

AR-GE

SİVAS

www.sivasram.gov.tr

0 346 227 37 71

REHBERLİK VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ

ÇOCUĞUNUN BAŞARISINA KATKIDA BULUNMAK İSTEYEN ANNE-BABALAR İÇİN ÖNERİLER;

✚ **Anne-baba arasındaki tartışmalar** çocuğun kendini güvende hissetmesine engel olur bu durumda çocuğun dikkatinin dağılmasına ve derslerine yoğunlaşamamasını beraberinde getirir. Eşler arasında her evde zaman zaman gerginlikler yaşanabilir. Önemli olan eşlerin bu

durumu çocuklarına yansıtmadan e makul şekilde çözüme kavuşturabilmeleridir.

Eşlerin ilişkilerinde sabırlı, iyi niyetli, sevgi dolu ve anlayışlı yaklaşımları hem birbirlerine, hem de çocuklarına karşı olan görev ve sorumluluklarını yerine getirmelerine olanak vererek huzurlu bir ev ortamı sağlayacaktır.

✚ Araştırmalar **ailesi ve öğretmeni tarafından sevilen, ilgi gösterilen** öğrencilerin daha başarılı olduğu yönündedir. Çocuğumuza her fırsatta onu sevdiğimizi hissettirmeli ve onun fikirlerine değer verdiğimizizi göstermeliyiz.

✚ Çocuğun başarısını övücü sözlerle **destekleyen**, başarısızlığında onu çalışırsan başarılı olursun sözleriyle **yüreklendiren** anne-babaların çocuklarının okuldaki başarılarının yüksek olduğu tespit edilmiştir.

✚ **Anne babanın ve aile büyüklerinin eğitime bakış açısı**, eğitime önem verip vermemesi çocuğu da benzer yönde etkiler. Şayet aile bireyleri için okul sadece 8 yıl zorunlu olduğu için gönderilen bir "yer" ise çocukta okula gelirken bu düşünceyle gelecektir. Bilirsiniz ki zorunlu olarak yaptığımız işler isteyerek yaptığımız işlerin sonuçları birbirinden farklı olur. Eğer çocukta " okula zorunlu olduğu için geldiği" düşüncesi oluşursa var olan potansiyeli olsa bile ortaya çıkarmaya gayret etmez.

✚ Her anne baba çocuğu için "derslerde çok başarılı bir çocuk" ifadesinin kullanılmasını ister. Ama başarının sadece derslerle sınırlı olmadığını unutmamak gerekir. Çocuğunuzun var olan zihinsel kapasitesini değiştiremezsiniz. Ama farklı alanlardaki yeteneklerini, ilgilerini keşfetmesine ve bunları en verimli şekilde kullanmasına yardımcı olabilirsiniz. Bu da ancak **çocuğunuzu tanımakla** mümkün olur.

✚ Çocuğunuzu tanıyabilmek için ise öncelikle ona **zaman ayırmanız** gerekir. Çocuğu tanımanın en iyi yolu ise onunla sohbet etmektir. Çok yoğun anne babalar olabilirsiniz, önemli olan çocuğa ayrılan zamanın uzunluğu değil o zaman dilimini ne kadar verimli geçirdiğinizdir. Başarıları düşük olan çocuklarının çoğu özellikle "babalarının" kendilerine zaman ayıramadıklarını söylemektedir.

✚ Okuldan eve geldikten sonraki zaman dilimi çocuk için anne babasının kendisini dinlemesine ihtiyaç duyduğu bir süredir. Komik olaylar, tartışmalar, başarıları, yapamadıkları gibi yaşantıları **dinlemeye zaman ayırmak** hem çocuğunuzla ilgilendiğiniz duygusunu verir hem de okulda neler olup bittiğini anlamanızı sağlar.

✚ Çocuğunuzdan **beklentilerinizi de yine çocuğunuzun kapasitesine uygun** bir şekilde belirlemek önemlidir. Çocuktan var olanın üstünde bir performans beklemeniz ve bu konuda baskı yapmanız çocuğunuzun dersten soğutmaktan veya stres yaşamısından başka bir işe yaramaz. Kısacası çocuğunuzun sınırlarını zorlamayın.

✚ Anne babanın çocuklarından beklediklerini kendileri sergileyerek **model olmaları** gerekir. Örneğin; zamanı planlama, kitap, gazete

AR-GE

SİVAS

www.sivasram.gov.tr

REHBERLİK VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ

okuma, sorumluluklarını yerine getirme, izlenen televizyon programları, yatış ve kalkış saatleri beslenme düzeni... gibi.

✚ Ailenin okuldaki etkinliklere katılmasının ve öğretmen ziyaretlerinin sıklığı da önemli etkenlerdendir. Ailesi okulla işbirliği içinde olan çocuk için bu durum ailesinin kendisi ile ilgilendiğinin bir göstergesidir. Tabii bu durum çok fazla abartılarak, çocukta "ailem beni takip ediyor, bana güvenmiyor" düşüncesinin oluşmasına neden olmamalıdır.

✚ Okul aile işbirliği aynı zamanda verilen eğitim desteğinin öğretmen ile ortak anlayış içinde olmasını ve çocuğun çelişki yaşamamasını önler. Öğretmeniyle kuracağınız iletişimde ilk adımın öğretmenden gelmesini beklemeden ilk adımı siz atın.

✚ Unutmayın derste işlenen konuyu öğrenmenin en iyi yolu dersi dinlemektir. Bu yüzden çocuğunuzun okula devamı konusunda takipçi olun. Çocuk çeşitli bahanelerle okula gitmekten kaçarsa (ki en çok kullanılan bahane hastalıktır) hem okula uyum sağlamada zorluk yaşar hem de verilen bilgilerden yoksun kalır. Okula gelmediği günler çok fazla veya sık olduğu takdirde ise telafisi zor olacaktır.

✚ Anne babaların eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencinin başarı düzeyi de yükselmektedir. Eğitim düzeyi denilince sadece okuma yazma bilmek, okul derslerine yardımcı olmak akla gelmemelidir. Anne babanın eğitim düzeyinin yüksek olması çocuklarıyla iyi bir iletişim kurmalarını sağlarken düşük eğitim düzeyi çocukların zihinsel gelişimlerini etkilemektedir.

Özellikle annenin eğitim düzeyi yükseldikçe çocuğun okul başarısı da yükselmektedir. Öğrenmenin yaşı yoktur, özellikle annelere çocuk eğitimi konusunda eğitim veren çalışmalar yapılmaktadır. Bu tür çalışmalara katılmak çocuğunuzla kuracağınız iletişim ve çocuğunuzun tanımak konusunda sizlere yardımcı olacaktır.

✚ Ebeveynlerin yaptığı en büyük hatalardan biri çocuğa "bu gidişle sınavlarında başarılı olamazsın, bu kadar çalışmayla mı sınıfını geçeceksin, bak arkadaşına/ kardeşine toplantılarda öğretmen onun için hep güzel şeyler söylüyor, notları da çok yüksek" şeklinde ki motive edici!!! sözler ve kıyaslamalardır.

Sevgili anne babalar takdir edersiniz ki bu sözler öğrencide çalışma isteği doğurmaz ve motivasyon için işe yaramaz özellikle de bir başkasıyla kıyaslamak en büyük yanıştır. Kendinizi çocuğunuzun yerine koyun eşinizin yaptığınız bir yemeği ya da müdürünüzün yaptığınız bir işi başkasınıkiyle kıyasladığını düşünün ne hissedersiniz?

Çocuğunuzun motivasyonunu artırmak istiyorsanız onu yine kendisi ile kıyaslayın bunu yaparken de özellikle önceki başarılarını vurgulayın. Başarısızlıkları konusunda ise konuşarak, herkesin hata yapabileceğini önemli olanın hatalarını anlayarak tekrar etmemesi olduğunu anlamasını sağlayın.

✚ Başarının temelinde kişinin kendine olan güveni vardır. Kendine güvenen çocuklar kararlı ve bağımsız davranırken kendine güvenmeyen çocuk yapabileceğinin daha azını yapar. Aşırı korumacı davranışlar, tembel, aptal gibi yargılayıcı ifadeler ve sorumluluk vermemek çocuğun güvensiz bir birey olarak yetişmesine neden olur. Sorumluluk almaya ve başladığı işi bitirmeye bebeklikten itibaren ortam oluşturulmadıysa okul zamanı geldiğinde de derslerinin sorumluluğunu almasını beklemek yanlış olur. Ona kendi istekleri ve yetenekleri doğrultusunda seçimler yapmasına izin verin. Fikrinizi söyleyebilirsiniz ama son kararı siz değil çocuğunuz versin.

" Genç kuşağın Türkiye'yi daha iyi bir yere getireceğine inanıyorum.

Bizler onlara köstek olmayalım yeter." Barış MANÇO

✚ Öğrencilerin en çok şikâyetçi oldukları konulardan birisi de; ders çalıştıkları zamanlara değil ara verdikleri sürelerde ailede dikkat edilmesi ve anne babanın "Hiç ders çalışmıyorsun, devamlı müzik, televizyon, bilgisayarla zaman kaybediyorsun" şeklinde söylenmeleri. Çocuğunuzun her hareketine dikkat etmelisiniz, sadece kızmanız için fırsat bulduğunuz zamanlara

AR-GE

SİVAS

www.sivasram.gov.tr

REHBERLİK VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ

değil. Bu tür tavırlarda çocuğun derslerden soğumasına yada aranızdaki ilişkinin bozulmasına neden olabilir.

✚ Okul başarısında düşüş görülen önemli bir dönem olan **ergenlik çağı**nda gençler için genç kız ve delikanlının beğenisini kazanmak okuldan daha önemli olabilmektedir. Ödevler ve ders çalışmak sıkıcı iken arkadaşlarla buluşup gezmek daha eğlencelidir.

Bu dönemde arkadaş grubu tarafından kabul görmek genç için önemli bir hale gelir. Bu yüzden de bir arkadaş grubuna dâhil olabilmek için o grubun önem verdiği şeylere eğilim gösterirler. Şayet arkadaş grubu başarısız ya da okula önem vermeyen ergenlerden oluşuyorsa büyük ihtimalle çocuğunuzda benzer davranışlar gösterecek ve okul başarısı düşecektir. **Arkadaş çevresi çocuğun karakter ve ahlak gelişimi üzerinde etkilidir.** Bu yüzden doğru arkadaşlıklar edinmesi konusunda yardımcı olmanız gerekir. Ergenlik döneminde arkadaşlarının etkisi altında kalan gençler genellikle evde ilgi ve kabul görmeyen, eleştirilen gençlerdir.

Bazı ergenler bu dönemde yaşadıkları hızlı gelişim ve değişim sonucunda dikkatinin zayıflaması, ilgilerinin artması, belli şeylere yoğunlaşması nedeniyle düşünce alanının daralması derslere olan ilginin azalmasına neden olur.

Şayet ergenlik döneminde aile bu değişimlere karşı anlayışsız, sert ve karşı bir tutum takınırsa ergenler aile arasında **çatışmalar yaşanır.** Yapılması gereken ona arkadaşça yaklaşım, yumuşak bir tutum izlenilmesidir. Bu şekilde anlaşmazlıklar gerginliğe dönüşmez.

Tüm bu yazılanların dışında çocuğunuzun **"verimli ders çalışma yolları"** konusunda anne babaya düşen bazı görevler;

✚ Çocuğunuzun **kendine ait bir çalışma odası** olmasını bu mümkün değilse en azından her zaman çalışabileceği ve düzenli bir masası olmasını sağlayın. Şayet bir odası varsa odada dikkatini dağıtabilecek posterler olmaması ve çalışma saatlerinde televizyonun açılmaması konusunda titiz davranın.

✚ Kendisine uygun bir **çalışma programı** oluşturarak zamanını verimli kullanması ve bu programa uyması konusunda yardımcı olun.

✚ Çocuğunuzdan sürekli ders çalışmasını beklemeyin. 40-50 dakikalık **çalışma sürelerinin** ardından 10-15 dakika mola vermesini sağlayın. Önemli olan masanın başında ne kadar zaman geçirdiği değil, geçirdiği sürede ne kadar öğrendiğidir.

✚ **Ders tekrarlarına** önem vermesi konusunda hatırlatıcı olun.

✚ Ödevlerini yaparken yardıma ihtiyacı olduğunda sadece **yol gösterici olun** asla çözüm yolunu göstermeyin.

Son olarak; Her ne kadar siz çocuğunuzun başarısı için bir şeyler yapamaya çalışarak iyi niyetli davranırsanız da **gerisi öğrenciye kalmıştır.** Ne siz ne de öğretmeni isteksiz bir öğrenciyi zorla harekete geçiremezsiniz.

Hazırlayan: **Sümeyra GECİLİ**
Psikolojik Danışman

KAYNAKLAR;

ATMACA A.; Ders Nasıl Çalışılır? Timaş Yayınları

BALTAŞ A. ; Üstün Başarı; Remzi Kitabevi

CÜCELOĞLU D., Başarıya Götüren Aile; Sınav Döneminde Ana-Babalık Remzi Kitabevi

Çoluk Çocuk Aylık Anne Baba Eğitimci Dergisi; Sayı:31 Sayfa:17, 26

Eğitim Bilim Aylık Eğitim Bilim ve Kültür Dergisi Sayı:62 Sayfa:22

ELMACIOĞLU T. ; Başarıda Aile Faktörü; Hayat Yayıncılık

Zonguldak Valiliği, Mesleki Eğt.Merk.Müd.; Meslek Dersleri Öğretim Yöntem ve Tekniklerinin Ülkeler Arasında Karşılaştırılması ve Geliştirilmesi Projesi

Eyvah Çocuğum Zor Durumda Ne Yapabilirim? Türk PDR Derneği Yayınları, Yayın No:2

YAVUZER H.; Çocuk Psikolojisi; Remzi Kitabevi

İlköğretim Online E-Dergi www.ilkogretim-online.org.tr; Okul Başarısının Ön Koşulu: Okul Aile Dayanışması

AR-GE

SİVAS

www.sivasram.gov.tr

0 346 227 37 71

REHBERLİK VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ

İ.V.A.Ş.
REHBERLİK VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ